

Ročník XXIX

V Praze, 8. listopadu 1895

Číslo 52 (1481)

Jakoby kamen do vody zahodil ...

Napsal J. M. Z.
P. O. HVEZDOSLAVA

Anna vzpomněla si, jak jednou o božím těle šly spolu a jak se navzájem — babička malinkou vnučkou a vnučka hezkou babičkou — pyšnily. Šly ze zámku a v rukou měly věnečky, uřité z máty, levandule a růží. Anna, štíhlá, suchounká a mladická, všechna růžová s opáleným krčkem, šla vedla babičku. Slunce ostře svítilo, až oči mhouřily. Anna byla šťastna, radostná a stále se jí čtlo zavysknout anebo si poskočit.

„Tohle je moje, mo — je babička!“ chtěla vykřiknout. „A povídat umí a všechno ví ... V roce osmačtyřicátém sama bojovala!“

Tehda si hrdě vykračovala. Všechno v ní hrálo.

„Bože, jak je to dávno!“ řekla teď, když zmizel obraz. „Jak dávno! Jak uplynulo všechno, i mládí, i důvěra, i touhy, vše, vše! Kam se to padělo? Kam zapadlo? Jakoby kamen do vody zahodil! Voda to zveř, ale i kruhy osnoh. Zveřej se a hasnou. Udiven vzhledněs. Což bylo vskutku mládí, byly sny, bylo to všechno krásné, pro co jsi bojoval, trpěl, jásal i zoufal?! A sám už ani neuvěříš!“

Anna v horečce vyskočila z postele.

Divadelní peignoir i sukně ležely na zídli od večerní toalety.

Oblékla se chvatně a tiše.

Stanula u okna. Zdálo se jí, že už svítá. Zpěvavě hodiny v doleším patře už po kolikáté odbily.

Jiří se probíral z nepokojného spánku. Seděl chvíli tiše, jakoby si rozpomínal, a pak řekl přisně: „Ale teď půjdeš hned spat! Usilujes o to, vyvolat scenu! Ilraješ si na mučednici!“

„Nech mne a neurážej mne! Nikdy mi neporozumíš. Bylo toho již dnes dost!“
„Čeho? Kdo koho pokoril? Překážel jsem ti v zábavě?“

Anna se zlostně a jízlivě zasmála.
„Ne, nepřekážel nikterak!“ odpověděla.

Zasykl a vstával. Stála odvrácena u okna. Slyšela, jak se obléká. Pak ji vzal za ruku a tak ji zmačkl, až se kousla do rtů.

„A teď mluv!“ vykřikl.
Vytřhla se mu. Bolest v zápěstí a hrubý jeho tón zbavily ji poslední rozvahy. Pověděla všechno v hořkých, až nespravedlivých slovech. Pověděla mu, že ji poslapal v té společnosti, která se dívá na umělce jako na chudáky. Pověděla mu, že se proměnil tam, odkud jej ona vyvrlela, sotva že tam poprvé znova vkročil. Jak zahodil všechny vzpomínky, závazky, dobrou a šlechtitelskou předsevzetí.

„A k vůli komu?“ ptala se.
„K vůli grasetě, vyrostlé v tom prostředí, v té bohaté a proto slušné, nedotknutelné společnosti, v té dekoraci bezúhonnosti.“

„Nestřím věčtek!“ okřikl ji Jiří. „Nevím také, jak ty se chováš ve svém prohlášeném éldoradu, mezi pány kolegy! To prostředí je asi ctnostnější a mravnější!“

Pohlédla naň široce rozsvětlivými očima a strnula. Nechápala ještě, slyšela-li dobře.

Tam se mu zalíbila. Tenkrát nepochyboval o její počestnosti.

„To mlčíš! Vid? Ani slovem se nemůžeš bránit!“ řekl posměšně a s velkou jistotou.

„Ne, ani slovem! Domluvili jsme spolu!“ odpověděla Anna.

„Dobrá, půjdu, vyháníš-li mě!“ zúrli Jiří. „Jdu ti s cestou! To jsi chtěla. Budeš zase neodvislá, jenom svá!“

Vztek i slzy tísnily jeho hlas.

Anna padla na kolena k posteli a hlavou zapadla do podušek. Zdálo se jí, že by mohla jenom ruku vztáhnout, aby jej zadržela, ale věděla také, že toho neudělá. Sama nevěděla, proč se to všechno děje. Nechápala. Byla bez vůle, oddána něčemu silnějšímu, než byla sama, něčemu, co ji hrozilo a násilně od něho trhalo.

V srdci a v duši rozezpjalo hoře svá široká křídla.

Jiří se oblékal rychle, horečně a vzdorovitě.

Anna již v duchu viděla, jak schází se schodů, jak mu rozezpala, udivená domovnice v jediné

KAREL KOVAŘOVIC.

(Fotografie J. Maláče v Praze.)

sukni otevírá vrata a jak se podivením zcela probudí.

Ne! Verejného skandálu nechtěla. Jiří sahá po klice, když se Anna vy-mrštila. Opřela se o dvéře a rozepjala sevřené ruce proti němu.

»Nepůjdeš!« řekla. »Takhle ne! Budeš volným — zítřka — ráno, ale skandálu nezasluhuješ! Tak se odchází od ženy, která zneuctila muže jménem!« mluvila spavě, vyrazuje každé slovo.

Jiří, ještě rozložen, zachytil ji v pasu a vzprávil odtrhl ji ode dveří, až zavravorala.

»Pust mě, Anno. Je po všem!« řekl. »Je, musí být! Ale až ráno můžeš jít!« odpověděla chvatně a jako kočka skočila ke dveřím, aby je zamkla, a stáhla klíč.

Jiří ji chtěl klíč vyrvat. Sevřela jej v dlaní až k bolesti.

Rozpuštěně, krátké, kaderavé vlasy visely jí po ramenou, sukni se svezla na boky, a barevné stuhy peignoiru visely potrhány.

Byla ubohá.

Jiří byl nyní přesvědčen, že ho nepustí, a to mu dodávalo odvahy. Unaven sklesl na zidli a těžce dýchal.

»Ty ani nevíš, co jsi dnes zničila!« pravil po chvíli. »Konec! A já hlupák žil jen pro tebe, nedoptal si svobody ani volnosti. Jiní užívali, bavili se. Já sedával doma, u tebe!«

Anna ležela na posteli naznak se zafatými pěstmi. Na prsou jakoby jí ležel kámen, srdce bouřilo k rozskočení.

I to jí tedy vyčetl! Hle, i těch málo chvil bylo obětí!

Zabili se, bylo by nejlépe pro ten omyl. Světlá přistýnek anubí.

Cizí nějaká silná přinutila, aby vstala, aby došla až k Jiřímu a položila přistýnek na stůl. Zacinčkal, převrátil se a zadrnčel na dřevě.

»Na! Teď můžeš také užívat. Jsi volný!« Jiří stál jako omráčen.

Anna, stále pod vlivem té cizí moci, se vrátila a ulehla na znak. Nepřirozený klid se rozestřel po celé její bytosti. Levá její ruka visela přes zženku dolů. Klíč vtiskl se jí do dlaně, až zdřevněla — vypadl z ruky a dutě dopadl na měkký koberec. Slysela to, ale nehnu-la se.

Jiří seděl shuben a zavzdychal. Opřel lokte o kolena a skryl tvář do dlaní.

»I to, i toho se zbavuješ, i přistýnek od-hazuješ!« zaštkal. »Jiní s ním umírají.«

»Já... já to myslila také!« povídala Anna dutě, bez citu.

Jiří těžce vstával, opíraje se o stůl. Pak šel vrávoravě a zvedl klíč. Anna viděla, jak se shýbá, a v té chvíli se jí zdálo, že vše to nebylo, že by mohla jen ruce vztáhnout, oví-nout je kolem jeho šíje a zlíbat plachou, krásnou, dětsky důvěrnou jeho tvář, že by musel ošpat procihnout, mluvit si hořkým plácem a bážlivě se tisknout k sobě, beze slova a bez vřeků.

Ale zase ona cizí moc jí v tom zabránila. Mýšlenka ta jen přelétla.

Cítila klesání až ke dnu nějaké hluboké vody, kde není ani pohybu ani proudu, ani tepla ani vůně, kde je vše bezbarvé mrtvé, chladné, strnulé.

Jiří odemkl a vyšel bez hluku do předního pokoje. Neměl již také té rozčilení vzpružené síly. Tíse a odměřeně přešel k psacímu stolu a celou tíhou usel v křeslo. Udušáný, pospichavý budiček usel ve svém ztřeštěném běhu. Dlouhé, divné ticho teď nastalo, jakoby ležela v pokoji mrtvola.

Konečně tichý vzdech je rozvinil, pak prudké, trhané zavzlykání a únavou ztlumený tichý pláč Jiřího.

Lehký, dutý úhoz vmísil se v ně.

Snad se dotekl čelem desky psacího stolu. Za okamžik se pozvedl.

Kroky, skládání a vybírání papírů ze stolu — vše svědčilo o jistém rozhodnutí.

»Teď je konec, ticho!« říkala Anně nějaká krátká, zlá radost. Učila v hrudi něco pří-jemného, že trpí, že tolik trpí a bez bolesti. Stále měla oči otevřeny, dokorán, s výrazem zděšení. Dívala se oknem do smutného, šedého svítání.

Kroky Jiřího ve vedlejších pokoji zněly klidně a odměřeně. I on byl hotov.

Jeho vychladlé ruce běhlo se v jitrů, jakoby mrtvého s ním byli zvedli.

Anna si to uvědomila, ale nepocítila li-tosti. Neměla slz. Suché, jako horečkou po-praskané rty počaly se na sebe lepiti. Zatřetí, uchlazené ruce nemohla otevřít.

Zpěvavé hodiny odbíjely barytonem šestou. Budily ji z něčeho podivného. Zdálo se jí, že byla za živa poštvena.

Ve skle okna viděla hromosvod protější střechy, jenž se jí zdál klikatý.

Hnu-la hlavou. Napřimil se. Hledala zase místo, odkud bylo by vidět ve skle ztlumenou jeho linii...

Vedle vřelý dvéře.

Ztratila s očmi mlhající se čarý a naslou-cha-la. V přední zaskřipal pohyblivý věšák, na němž visel kabát Jiřího a klobouk. I dvéře předních zavřely a zapadly.

Odešel.

Anna sejala ruce. Srdce se jí třásla. Smr-telná úzkost ji zachvátla. Vstala, ale nemohla se narazit na nohou. Dovlekla se k oknu. Trvalo to celou věčnost, než uviděla Jiřího jít ulicí.

Šel pružně, jakoby něčemu utíkal.

Řekla, že se na rohu obrátí, ale on toho neučinil.

Stála dlouho a nehybně. Zapadlé, jako skleněné oči vyfleskly a dýchala šipavě.

Ulice neoživla.

Jediný pocit real její utyranou duši, jediná jasná myšlenka se vlnila ztlupělým mozkiem.

»Po všem!« usadilo se jako jediná před-stava všude.

Jako zasloužený trest zdálo se jí, že se přiválila takhle neopékavě, prudká žena, která servala a odpavila všechno dobrou, poctivými úmysly zasetou půdu. Vše tak bezohledně od-plavila jako nicotnou, bezcennou smet. Nad-šení pro společnou práci, snaha a vytrvalost — vše zmizelo.

Zůstala sama.

Jasně naprostého pochopení života se vrátilo.

Jako zasloužený trest za to, že se odváž-la ještě něco chtít, něco vtejšího chtít, mít jinou lásku než svoje umění. Chápala, že ji toto kratičké štěstí jenom půjčila neznámá ně-jaká ruka a že se vztáhla pro ně, protože vy-dlužené věci je nutno časem vrátit.

Byl to poslední paprsek podzimního slunce, teplý, hřejivý, ale bez nutného záru, který dává vzrůst rostlinám a který je k smrti ulibá.

V ustávané její duši neozval se protest ani obrana. Cítila, že všechno kolem uchladlo. Poznala, že ani umění není pro ni tím, čím bylo s ním, že nebude jí nezbytno a svato, že nebude jeho paní, ale jeho zajatou.

I v ní něco nerozkvetlého, nedozrálého odcházelo k odpočinku, rozpadávalo se.

A tu ji zachvátla velká, hluboká, ale mírná bolest. Sklonila pokorně hlavu a sejala ruce...

Život jí vrátil všechno, co mu tak ráda ponechávala, právo jejich muk, osamocení bolestné, pro štěstí nestvořené duše umělce.

Bolestně jasno vešlo a rozlilo se do je-jího umučeného srdce.

Z básni J. S. Machara.

LA BÊTE HUMAINE.

— — To bylo na manévrech příbramských.

Na táhlém chlumu postavili jsme svou baterii, jicnám lesklých děl jsme dali za cíl massy péchoty, jež na zoraném poli v daleku jak laste houby černých mravenců se zdála ležet. Dělo zahřmelo.

Já klidně usedl v trávu rezavou a s úměvem se díval na tu hru. Po každé ráně z děla vyvalil se bílý oblak, jak když silný kuřák chuchvalé kouře ze rtů vyfoukne; tu cigaretu jsem si zapálil a imitoval děla výdechy.

Byl pěkný den. To nabe nad hlavou tak čistě modré šedě víc a víc jak ku zemi se v dále sklánělo, a modrá jeho barva padala na zemskou u noh našich panoram lehoučkým třeptem: bílé domky vsi, kostelní věžky, obelisky polí, mez každá, háje — barva do barvy se hroužila a odrážela se v tak určitých a pevných liniích, jak by to za předložku bylo tu adepty v malířství. I naše děla s rozkoš jaksi v klid ten hučela a v pauzách ran zas hlasně zpívali ve výši navěšené skřivany.

Tu zavřeštil náš signál: úzkostně, a zabrní pověť, vskočím na koně — nám do boku se žene ku chlumu divokým tryskem četa dragounů; taseň šavle, uzdy zahled' jsem hrát v záři slunce, rudé kalhoty a čapky jak pruh krve letící zjitřilý zrak můj. Naše batterie je na útěku. Chlumu hřebem jak čáši letíme. A koni supot hvízdání bílí, praskot lafet, kol, dunění země, temné zazvonění děl při nárazu slivá se mi v uchu.

Trysk ostrý za námi již zřetelný nás stře a žene — jízda divoká! Tu smysly moje nějak ztemněly, já neslyšel než hřmot a dunění, já neviděl, než cosi rudého, jak lidskou krev, louž krev, krev, a všechny nervy byly napjatý jak struny k prasknutí, a každý z nich jak volal by a úpěl, vzdychal: Krev, krev, krev... a červeň v očích mých — víc ještě rudne, vlní se a hrá, má svádou vlní, já ji cítím teď — je přisádlá, má na jazyku ji — Krev, krev, chč krev... a tu jsem vytřel se — má pravice je pevně vetknuta v držadlo šavle!... Věční bohové... Bestie bílá, bílá bestie!... Já stydl jsem... A plachý pohled vra' na vojáky své, neviděl-li... Však oni k hrivám koňů sklonění, zrak vytřeštěn, a žilky bělma jsou zalité krví, jejich pravice jak v křeči šavli v boku třímají — — bestie, bratři!...

Zrak můj pteletel po modré klenbě, kraj poklidný, a v duchu jsem si náhle připomněl kus básně nějaké, sen komický o míru, člověčenství, humanitě, jež snívá poet v tichu noci: as spřed' v jizbě svojí v třetím poschodí, i musel jsem se trpce zasmát.

Však ano, nutno dopovědět dřív.

Tak jak se stává vždycky v manévrech: zvuk trubky v dále konec odtroubil, a jízda naše byla skloněna.

My zastavili. Bůh dragounů — tu slezli s koní, prohlíželi si ta hrozná děla, naši hoši zas spoceně koně jejich. Zatím já pil s vůdci jejich sklenku cognacu a mluvil hlouposti — co v nitru mém se chouhla tak zahanbená, plachá, ubohá lidská duše...

ELEGIE O VÍTĚNÍ

Pochmurná nahýbat do sených mraků vbitý
oni horské štíty.

Vzduch drsný, mrazný tam. Sentimentální květ
tam nelze uvidět.

A zkvetete-li cos tam, paskvilem býti zdá se
všl zemské krásy.

Slaměný, nechtěl, bez vůně, bídně žlut
květ skřepěn v lůně hrud...

Oh, hory nebeské, já sníval — dávno tomu —
o mocném stromu.

Jenž by tam na vás vzrostl a pyšně hlíděl v dál
všem vichřicám vzdoroval.

a stál tak sám a sám jen orly vítězíci
v své hostil špičce

a hrdě v hluboká údolí časem zrel
na směšných výsek běl,

na lidstva hemžení, salaše, hejna bravů,
jak jedi trávu —

a, hory nebeské, když přemem sražen snad
přer jen by spán,

tu byl by složitím, na velké pyšné lodi
jenž vojevůdci

a mořem dalekým a v cizí krajině
své praporek nese otěly...

Oh, hory nebeské, já sníval — dávno tomu
o takém stromu...

A zatím nahore, kde ležal mračem tlum,
jsem našel paskvil svojím snům.

Kleč nízká, zčernalá při zemi jen se plazí,
ji vítr hází,

skřepěná, bojácná, ohebná — dotyk noh
ji odhodití mohl.

Oh, stožár s praporem! ... Z těch bídných
její sněti
se robí hračky dětí.

Tatman, konci — — burzoa halér dá
a doma vykládá

je dětem po stole, jež úspěšnou rukou
v zem jím tlukou

Skleník.

Napsal Karel V. Baš.

(Dokončení.)

VIII

Třetibo mne potom paní pojezdna
usadila k obědu, mané pohleděla
do okna a prudce, ustrašeně zvolala: »Doktorová!

Honem vřela polévku zpátky do
misy, pojezdny učinil taktéž, Gusta
odnesla ji do kuchyně a v minutince stála
u plotny, jakoby dovářela.

Karel vešel do salonku.

Tu již doktorovi v plné slávě vcházeli.

Paní byla v těžkém, bledě modrém hed-
vábí, doktor od hlavy k patě v černém šatě,

jenom mašle a náprsenka zářily jako sně-
hová kora.

Doktorka poodhrnula závoj a šveholila: »Má
úcta, paní pojezdna — račte odpustit, že vás
obtěžujeme —

»Prosím, těší mne, račte dále!« všecka za-
rděla, skromně pobídla paní Gustu a před nej-
větší bělečskou honorací otevřela dveře do-
kora.

»Jen dál račte — prosím — prosím —

»Ááá — má úcta, služebnice, pane po-
jezdny, odpusťte, že jsme se tak opozdili a
ještě dnes zadržujeme od oběda, ale to víte —
u doktorů! Můj nikdy neměl dopoledne hodinku
volnou, pořád někdo chodil: kolikrát jsem už
byla ustrojena, ale nadarmo jsem čekala.
A přijít odpoledne? Tak nezdvořili jsme být
nechtěli!«

Štěbetala pěkavěm hláskem a zoubky
cenila jako veverka.

»Prosím, prosím, milostpaní — pan po-
jezdny ukázal na pohovku a doktorovi se ještě
při panině řeči usadili. Prosedly doktor se
strništnatým kufříkem, kufříky zadržel a ro-
hlíčkovitými nohama v širokých nobarických
ženin švehol provázal jednotlivým, basovým:
Eéé — eéé —

Pojezdny usedli na židli.

»Byl u vás už někdo, paní pojezdna?«
nevině ptala se doktorka.

»Pan řídil s paní«

»A nikdo jiný?« zadivila se. »To je dobře,
vidíš, muži, my jsme poměli tolik strachu, že
budeme poslední!«

»Račte stále mít svého pacientů,« pro-
mluvil pojezdny.

»Mnoho — mnoho, hlavně po vesnicích —
nosem zaháněl doktor a knírek měl při těch
skuhravých slovech na samém nose.

»Ach, vy máte roztomilý salónek, paní
pojezdna — roztomilý — šveholila doktorka
a zoubky zatnuvši do dolního rtu, veverčím
očkama rozhlížela se kolem. »Já to mám ne-
pohodlné, že ho mám v prvním patře — koho
pak mám obtěžovat po schodech. — A jak
výtečně vypadáte — vám ten vzduch svědčí!«

Doktorkina hlavička šubala sebou jako
na drátkách: očka jí pláse stěhala po kredenci
zdola nahoru.

Paní Gusta seděla zarůdla a hledala od-
pověď.

»Líbí se mi tu,« pravila srdečně.

»A co pořád děláte?«

»Stále něco mám — mě hospodářství tuze
těší. A k večeru si vyletíme na procházku —

»Ze vás ani vidět není —

»Běháme sami, milostpaní, do polí,« řekl
pojezdny.

»Snad také hodně čtete?« ptala se dok-
torka a mrkla očkem po knihovně.

»Večer, milostpaní, a já poslouchám; to
jsou naše pěkné chvíle,« zavělehl.

»Navštívte mne také někdy, paní pojezdna,
račte mne navštívit,« zvala doktorka a dívala
se přímo dětsky prosebně. »Viděla jste, jak
bývám sama, opuštěná, muž pořád jen běhá
a jezdí, takže žiju jako jeptiška; z domů jsem
tomu nebyla zvyklá, jsem přeci měšťanská
dcera, žadla jsem veselý život — bály, di-
vadla, koncerty — Přijďte, vidíte, že při-
jdete!« Paní doktorová měla suché drobounké
ruce sepaty.

»Prosím — dovoluji si —

»Ach, jen přijďte, já k vám taky přijdu.
Prosím vás, jaký pak je váš život — kam
pak zde můžeme jít? A promluvit. Tady je to
samá pomluva!«

»Milostpaní nařká — vždyť byl nedávno
výlet!« usmál se pojezdny.

Doktorka zamávala rukou.

»Achachach — výlet — To byla zábava!
Člověk aby jen poslouchal Máli Dařbujánovou!
S kým pak se můžete bavit? Se starostovou?
Chichichi! Nebo s poštímistrou? Její vzdělání

račte znát — mohla by teda stát v zlatnické
vykládní skříni. Člověk to dělá s sebou, protože
musí, jinak by neobstál! O, to je hnědo!«

»Eéé — eéé — vrčel si při tom doktor.

»Ony člověka zvou sem — tam — ale
já nerada, tuze nerada — to jsem raději sama
mezi čtyřmi stěnami. Přijďte, paní pojezdna,
račte přijít. A odpusťte nám, že jsme tak pozdě
oplačili! Tak, doktore, půjdeme, abychom ne-
zdržovali, a paní doktorová povstala.

»Nerachte pospíchat,« zadržovala paní Gusta.
»Musíme, musíme, paní pojezdna!«

»Těšilo mne, pane doktore, velmi mne
těšilo —

»Eéé — eéé — má úcta, ruku líbám!«

»Služebnice, pane pojezdny, račte nás na-
vštívit, paní pojezdna!«

Paní doktorová bystře prošustila pokojem
i kuchyní, doktor kolébala se za ní.

Pojezdny s chotí vyprovodili je až na síň.

»Má úcta, pane pojezdny, má úcta, paní
pojezdna!« naposledy, sladce se usmávajíc ohlížela
se doktorka, a v tom, chtějíc vystoupiti na
dvůr, vykřikla překvapeně:

»I služebnice, paní starostová, má úcta,
pane starosto!«

Manžel starostovi stál před ní v plné
slávě, panička měla hlavu v samém týle, dlouhý
zlatý řetěz po celém poprsí a kolem krku.

Pojezdny s chotí pohlédli si do očí a paní
Gusta honem chvátala přivítati novou návštěvu.

Doktorovi po mnohých úklonech zmizeli
za dří.

»Viděl's je?« zanehytla se panička.

»Eéé, jako bychom si byli řekli.«

»A pořád říkála, že sem nepůjde!« Cupala
jako holčička, pan vedle ní sotva stačil.

»Viděl's kredenc?« ptala se již na silnici.

»Viděl, viděl!«

»Krásný kus nábytku, krásný! Slyšís, do-
ktore, dojedeme si pro to sami — žádný nic
nemusí vědět — ne?«

»A kam myslíš — dojedem —

»Třeba až do Prahy! Ale brzy, to ti po-
vidám, ať to nemám poslední!«

»Brzy?« přisvědčil. »Ale teď už mám hlad!«

»Ze jsi konečně řekl pár slov,« sekala jej
ze zlosti, že se také nerozpřívá. Tam jsi taky
seděl jako dědek a jen pořád vrčel!«

»Vždyť jsi toho sama nabreptala na nose —
musíš jít to být k smíchu, je to nějaká vzde-
laná paní!«

Doktorce zahrál v tvářích každý sval.

»Mám sedět jako ty? Ale škoda řeči,
marná práce, z tebe už do smrti nic jiného
nebude!«

Kdo by byl ten hovor manželů doktoro-
vých třeba z nedaleka pozoroval neslyš, byl
by soudil, že se nejroztomileji baví. —

Paní starostová sedla u pojezdny na
pohovce, umle chýřila hlavu se strany na
stranu a pohlédla měla až přelázeny.

Starosta měl sice levice položenou na stole,
jakoby v ní držel tabatěrku, ale učinil tak jen
ze zvyku — tabatěrka musela zůstat doma.
Také přes tu chvíli pohnul pravici, jakoby
si chtěl nabrat, ale honem poznal omyl, hladil
si vousy.

»Ach, vy máte krásnou kredenc, paní po-
jezdna,« sladce na kredenc patřic, pravila sta-
rostová. »Kolikrát jsme si už s mým povídali,
že ji také koupíme, ale odkládá se to ze dne
na den. Prosím vás, na všechny strany máme
tak daleko! Ledajakou koupit nechceme —
chechme ji mít zrovna z Prahy, a můj nemá
teď kdy, pořád je tolik úředních starostí!«

»Mně ji poslali z domů,« promluvila paní
pojezdna.

»Až my budeme naši Božičku vybývat,
taky dostane kredenc, to se rozumí, snad by-
chom ji teď už nekupovali skleník!« a paní
starostová se zasmála rozplývavým smíchem.

»Na to je času,« ledabyle řekl starosta.

»Ach, prosím tě, muži, uteče to jako nic!«

Pravda, času je dost, dítěti jest šestnáct let —

jaká pak starost! Hůr je tamhle u Dařbujánů! Takovou naději si dělali, že si Beránek vezme Málunku, ale ten má prý dávno svou. V neděli už nebyl doma! Je to chyba — paní Dařbujánová už chystala první patro, a tak to dopadlo. Paní starostová sice potřásala soustrastně hlavou, ale z řeči čísel štíplavý výsměch.

»A Málinka chtěla? Vždyť je jen učitel!« s úsměvem pravil pojezdň.

»A jak, a jak, pane pojezdň! Na oko se dělala drahota — ale tomu rozumíme. Prosim vás, když nikdo nejde!«

»Kdo měl přijít?« zeptal se starosta.

»Bože, kdo pak ví, koho čekali! Snad nějakého doktora neb inženýra. Ale prosím vás, taková lidé najdou jinaci nežli je Málinka, i kdyby ji dali deset tisíc — a kdež by mohli! Beránek je teď defetevně, měli by ho doma, mohli by mu dát mňu, a ani to by nemuseli hned skládat; stará by mohla královat dál, a mladi by poslouchali!«

»Vy jste to, Karličku, provedl nejlip, všechna čest,« srdečně chválil starosta a pojezdňmu klepal po rameni.

»O, co pak pan pojezdň!« blahostně usmála se paní starostová. »Ale ledakdo se hněval a brousil — člověk všelico přeselechne, ale pomysli si svťj díl a mlčí!«

»A vy se smějete, vidíte, brachu, a dobře děláte! Ale poslouchejte, pane pojezdň, přijďte zas někdy mezi nás na bulku, milostenka jistě dovolí, vždyť se, dá Pánbůh, ještě dost užijete!«

»Prosim tě, ty jen myslíš na bulku!« zertovně zahubovala paní starostová. »Ale ať si jdou, vidíte, paní pojezdň, my zas půjdeme k sobě!«

»Prosim,« usmála se paní Gusta.

»Budu se jistě těšit! A již se nehněvejte, že jsme se tak opozdili — to víte, co jsou v hospodářství žně,« vstávajíc pravila starostová.

»Proč ráčíte pospíchat, milostpaní?« ptal se pojezdň.

»Budte rád, darmo by se oběd zkazil,« bodře odvětil starosta.

»Těšilo mne, paní starostová!«

»Má učla, a nezapomeňte na svůj slib!«

Pojezdňých vyprovodili hosty až na dvůr.

Když se vraceli, pojezdň se zasmál: »Podívej, tamhle u chléva stojí celé koncilium; ještě dnes bude na bubnu, kdo všechno a nás byl.«

»Ta kredenc čaruje, vid',« vesele přidala paní, —

Paní starostová s hrdlem vypjatým jako labut plová po silnici; pan starosta vedle ní jako rosnáček.

»Je hezká ta kredenc, že?« hlavou nahnulší ptala se muže.

»Hezká — hezká —«

»Ale podívej se na doktorovy! Ó, já jsem to věděla! A věř mi, že teď nemají jinou starost, než aby tu kredenc měli dřív než my!«

Pan starosta místo odpovědi jen suše zakašlal.

»A máme ji Božičce kupovat za rok, za dva, můžeme ji taky koupit hned —«

OBŘAD

Byto dle obrazu KONSTANTIN

»Ale nač pak — máte skleník!« broukl.

»No, jak myslíš, Franc, ale nezapomeň, že jsi starosta!« —

Následujícího dne sešli se u pojezdňých poštímistři s Dařbujánovými.

Když je pojezdňých po chvíli vyprovodili ze síně a vrátili se domů, Karel rozesmál se jako tenkrát, když mu paní Gusta řekla, že dostane kredenc. Porozuměla mu a smála se také.

V neděli po požehnání přiběhla panímáma Domorázková všechna rozradována.

»Lidičky, to je o vás řeč,« spěšně vypravovala, »starostová mě chytla, poštímistřová

i Dařbujánová, a všechny velí, jakou má Karel hodnou paní. Ale Dařbujánová je nějak zle zaražená, třeba že dělá, jakoby nic. Inu, sklaplo jim, sklaplo. Tak prosím vás, kde to máte?« a sama napřed chvátala do pokoje.

Stojíc před kredencí zvolna ji celou obhlížela, a blahý jas rozléval se jí obličejem.

»Krásná — krásná —« vzdychala.

»Hezčí než skleník?« ptala se Gusta.

»Inu, to je docísta něco jiného; trochu je to jako police, ale ta nádherna! Vždyť mě už ženské chytají a každá se jen vyptává! Prosim vás, co nejdřív jděte ke strejcovi Poupovi. Po-